

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Égészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre . . .	5 "			
Égészévre	20 "			

ROSTA.

A 67 es kiegyezés folyamán, a király megkoronázásának évforduló napja van ma.

S ezen az emlékezetes ünnepnapon a király szemben áll a magyar nemzettel és eleje alkonyán, közel a sirhoz, nem akarja megtartani azt, amire esküt tett. Bizony szomorú évforduló!

* * *

És ebben a furcsa állapotban a királyt gyalázatosan félrevezető gonosz tanácsadók még arról merészelnék álmodozni, hogy az állítólag még többségben levő 67 es pártokat összehozzák, új többséggé alakítják és azután a nemzet örök szégyenére, veszedelmére ismét leszereltetik.

Igazán örült képződés kell hozzá, hogy ezt a buta osztrák tervt megakarják s meg is remélik valósítani!

Nem szölok az egyre szaporodó kudarcokról, melyek a kamarilla diplomata tudományát alaposan megcaúfolják. Sokkal érdekesebb a másik jelentés: a 48-as függetlenségi párt rendszeres gyarapodása.

Eddig minden pótválasztáson kivétel nélkül 48-as képviselőt választottak.

Ma a pártok számaránya ez:

Függetlenségi	185
Disszidens	28
Néppárti	25
Ujparti	14
Szabadelpárti	141
Nemzetiségi	10
Párton kívüli	10
	413

Nem kell egyéb csak még 25 képviselő lépjen be a függetlenségi pártba s megvan a 48-asok általános többsége!

* * *

A nemzet szokatlanul szótlan.

Feltűnik ez magyarországon, a beszéd, a szónoklás hazájában. Mintha egyszerre megnémultak voltak a nemzet pohár köszöntői!

Mit jelent ez a nagy esend?

Nagy vihar előjele szokott lenni. Vajon mikor tör ki a rettentő égi háború?

Évforduló.

— június 8.

(gr.) Lapozzunk kissé visszafelé a magyar történelem könyvében, dicsőséges uralkodó királyunk, I. Ferenc József életiratóiban.

Mert a mi Magyarországgal félév-századnál is régebben történik, az közös életrajza az ezeréves nemzetnek és a hetvenöt esztendő királynak.

Nem térünk azonban vissza a két életrajz kezdő korszakaira. Mert a mit ezer évvel ezelőtt cselekedett a nemzet, az diadal volt és dicsőség. A fiatal uralkodó pályája azonban szomorúsággal és gyászszal kezdődött. A nemzet ifjúkorának adatait fényesítő lámpával keressük, az ifju fejedelmre oly cselekedeteket kényszerítettek bűnös tanácsadói, a melyekre néki is, nekünk is jól esett „fátylat vetnünk“.

Ezt június 8-án cselekedtük, mert a rabság szörnyű éveit feledő nemzet és uralkodója kibékülvén, I. Ferenc József magyar királyt koronáztatták, ő pedig esküt tett a magyar nemzet alkotmányára.

1867. június 8. . . . A koronázás napja mily nevezetes mértőföldmutatója a király s a nemzet közös pályafutásának.

Lapozzuk a történelem lapjait s megtanuljuk, mily nehéz volt megszerezni azt, a mi e nagy napnak értéke és mily könnyen vesztegettük el az érték javarészét.

A Felsőleges Ur nem válaszol a nemzet törvényhozásának második feliratára. A képviselőház azért dolgozik. A kiegyezés munkálatainak végzésére — gróf Andrássy Gyula elnöklete alatt — megválasztják a 67-es bizottságot, ez pedig a 15-ös albizottságot. A honatyák dolgoznak, ám 1866. június 26-án a Házat elnapolják.

Custoza és Solferino felcsigázzák Bécs elbizakodását.

Ladova és Könnigréc ellenben azt igen kis várossá lapítják.

Oroszországi hangulatok kerítik hatalmába Magyarországot. A nemzet örvend a vereségeknek. Klapka életjelt ad magáról.

Létrejön a prágai békekötés. Nem késhtetik soká a budapesti békekötés.

Csakugyan! A legnagyobb „homo publicus“, Deák Ferenc június 18-án egyszerű egylovas bérkocsin hajt a bécsi Burgba.

November 17-én összeül az országgyűlés. 1867. február 17-én pedig ki-nevezték a felelősminisztériumot.

A kedvelt társasjáték manapság a miniszteri listák összeállítását. Az 1867-iki névsor itt következik: gróf Andrássy Gyula (elnök és honvédelem), báró Wenckheim Béla (belügy), báró Eötvös József (vallás és közoktatás), Lónyay Menyhért (pénzügy), Horváth Boldizsár (igazságügy), gróf Festetics György (királykörűli), gróf Mikó Imre (földművelés és kereskedelem), Gorone István (ipar és közlekedés).

Azután következett a lejtőn lefelé rohanás. Tüstént, nyomban kezdődött. Az ország elkezdte a családi vasutak építését, Bécs az alkotmány meghamisítását. Mindegyik fél úgy folytatta a játszmát, a mint elkezdte. Az álacot a bomlodozó Deák-párt, majd — 1875. után a szabadelpárt szolgálhatta hozzá.

Most, 1905. június havának 8-ik napján értünk el odáig, hogy végre megtudjuk, vajjon örömmünnepet üljünk e napon, vagy pedig tekintsük e nagy napot egy hatalmas, nagy cukordarabnak, a mely évek során csaknem egészen elolvad és nem marad egyéb a helyén, mint egy darab — sár.

Bár segédkeznek a Gondviselés annak eléréséhez, hogy 1867. június 8. a minden következményeiben megtartott királyi eskü háláünnepe legyen minden időkben!

A nagy válság.

— jun. 7.

Január óta tart a válság. Közben volt ünnep egynehány. Az egyik ünneptől a másikig mindig az volt a biztató sugár, hogy ünnep után minden el lesz intézve. Ime néhány nap múlva itt a pünkösöd és semmi sincsen, de a kapott jelszó, hogy ünnep utánig mi sem történik, az tegnap kiadott. Hát bizony igen valószínűleg a pünkösöd után lesz még egy néhány ünnep, a melyek elmúltával sem fog történni semmi, mert hiszen kilátás nincsen reá. A szegény naiv Kvassay Istvánt ugyancsak letárgyalták politikai körökben. A szereplése olyan kétszál szalma lángjához hasonlít. Égett egy két pillanattig, aztán üszék nélkül elhamvadt. Tegnap például már azt is elfelejtették, hogy létezik.

A konzuli főtörvényszék elnökének jövése, menése, szereplése, dicstelen közbenjárása, a rettenetes titkolódzás pokoli rugkacajt váltottak ki mindenkiből. És a rosszul

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

sikerült életem ép úgy nevet a jobb, mint a baloldal.

Kvassay István az éjjeli keleti express vonattal Konstantinápolyba utazott, miután előbb kijelentette, hogy nincs az a távirat, mely őt a történetek után kicsalná nyugalmas otthonából.

Tisza is, Khuen is pihenőzni tértek. Az egyik Gesztre, a másik Hédervárra utazott. Csak pünkösdi után jönnek vissza a fővárosba hogy tovább folytassák az aknamunkákat, fordulatra nincsen kilátás egyhamar.

Igen érdekes beszéd tárgyát képezte képviselő körökben a kvóta és a civilista kérdése. Tisza ugyanis kijelentette, hogy a két tételt fizeti Bécsnek. Lukács segít neki, meg aztán Bécs már gyöngéd célzásokat tett úgy a kvótára, mint a civilistára nézve. Tiszák nem törődnek a többség akaratával és ennek dacára abban bíznak, hogy a diszsidensek megakadályozzák a vád alá helyezést, másrészt abban, hogy a főrendiházból alakuló bíróság okvetlen felmenti őket. Ez a számítás azonban téves is lehet. A diszsidensek ugyan ellenzik a tiltakozást a kvóta és civilista folyósítása ellen, de ha a tiltakozás mégis megtalálna lenni, akkor a diszsidensek már nem akadályoznák, hogy a tilalom ellen vétőket vád alá helyezték. A főrendiházban sem bizhatnak már. A tegnapi értekezlet mutatja, hogy a főrendek is a nemzeti irányhoz akarnak csatlakozni és mihelyt ez megtörténik, Tiszáknak kevés a kilátásuk, hogy a főrendiház kegyelmet gyakoroljon velük szemben.

Különben pedig tegnap még mindig beszélték, hogy a Fejérváry-féle kormányalakítás befejezett tény. Igen-e, nem-e, a válságnak oly különböző és egymástól elütő hírei között ezt megállapítani teljességgel lehetetlen. Az bizonyos, hogy Fejérváry Géza báró a mai napon is több politikussal érintkezett és ugyancsak gyakori táviratváltás és telefonbeszélgetés folyik mostanában Bécs és Budapest között.

Sajó Pali.

Írta: Dézsi Sándor.

Sajó Pali a legokosabb, legkedvesebb, legszellemesebb és legkellemebb gavallérja Pozsony városának, — amikor egyedül van. Ha azonban oly társaságba kerül, mely a szalon kerek asztala mellé telepedve rejtett ildomtalanágnak tartja, ha egy-két percre elakad a társalgás és melynek minden egyes tagja mintegy kötelességszerűleg azon igyekszik, hogy a kellő végszóra közbevigyen, még pedig a tárgyhoz méltó arckifejezéssel és taglejtéssel, szóval, ha feszes uri társaságban van Sajó Pali, akkor úgy érzi, mintha ő volna nemcsak Pozsony városának, de az egész Nyugatmagyarországnak legostobább, legféltszegebb és legkellemetlenebb embere.

Pedig Sajó Pali mindent elkövet, hogy beleilleszkedjen a keretbe, mely ugyszólván kérlelhetetlen korlátok közé szorítja a társaság lényét.

De minek jellemezzem őt efféle körülírásokkal? Elég ha egy órát kiszakítok a Sajó Pali életéből, hogy mindenki tisztán lássa, mennyire nem ok nélkül vesz erőt a keserűség a Sajó Pali lelkén, amikor társaságban van.

Sajó Pali vasárnap délután látogatóban volt Kóczán főmérnökéknél a Stefánia uton. Azzal a boldog tudattal lépte át a ház kü-

Egyház és iskola.

A debreceni izr. hitközség e hó 11-én, vasárnap d. e. 10 órakor a hitközség nagytermében (József kir. herceg u. 26. emelet) közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Jegyzőkönyv hitelesítők kiküldése. 2. Az új szervezeti szabályzatot a képviselőtestület által eszközölt és a tulajdonon felsorolt módosítások elfogadása, vagy visszavetése feletti határozathozatal. 3. Az adófelszámolási bizottságba 3 rendes és 3 póttag választása. — Itt közöljük továbbá a következő, az izr. hitközségi tagoknak szóló figyelmeztetést: Értessítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc utcai templomban az istentisztelet következő időben fog kezdődni és pedig: Csütörtökön este fél 8 órakor, Pénteken d. e. 9 órakor, este fél 8 órakor. — Szombaton reggel Mazkirral egybekötött Haszkomali. Kezdeté fél 7 órakor, d. e. 9 órakor a főmazkir és az azt megelőző magyar hitközségi elnök d. e. fél 11 órakor, d. u. 4 órakor. Köznapokon további rendelkezésig reggel 6 órakor és este fél 8 órakor.

Vizsgák az izr. iskolában A debreceni izraelita elemi iskolákban az 1904—1905 ik tanévet bezáró nyilvános vizsgálatok a hitközség székházának nagytermében (Kápolnási-utca) a következő sorrendben fognak megtartatni: Junius hó 18-án vasárnap. Dél előtt az I-ső leányosztály. Délután I-ső fiuosztály. Junius hó 19-én hétfőn. Dél előtt a II-ik leányosztály. Délután a II-ik fiuosztály. Junius hó 20-án kedden. Dél előtt a III-ik leányosztály. Délután a III-ik fiuosztály. Junius hó 21-én szerdán. Dél előtt a IV-ik fiuosztály. Délután a IV. leányosztály. Junius hó 22-én csütörtökön. Dél előtt az V., VI-ik leányosztály. Délután az V. fiuosztály. Junius hó 23-án pénteken: Dél előtt 9 órakor évszázadi ünnepély a Deák Ferenc utcai nagytemplomban.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— június 8.

II. József császár törvénytelen uralkodásának idejében egymást érték a vármegyékhez intézett legmagasabb leiratok. Mind úgy kezdődtek, hogy „Fidibus nostris . . .”

szövegét, hogy mint egyedüli vendég, ő lesz a társaság legveszedelmebb és legstb. embere. Sajó Pali azonban szörnyen csalódott. Már valami hatan voltak a szalonban a Kóczán családon kívül.

Hogy hírlapi tudósítás módjára számoljak be: zombori Kóczán Gézán, nején és Viola leányán kívül ott voltak még Bergsteiger Vendel, az újvárosi rézöntőgyár vezetőjére feleségével, Bogdán Alajosné a Szilágyi Dező utcából, Laeffy Amália belakó tanárnő, továbbá Steinhofér Mici és Magduska, a gazdag Steinhoferes család virágai és kizárólagos örökösei.

Sajó Pali — amint belépett — természetesen Kóczánnak eskölt legelőször kezét, de aztán meghökkenett egy pillanatra. — Nem tudta, hogy most Kóczánnal fogjon-e kezét, vagy előbb a bemutatás ceremóniáján kell keresztül esnie. Egy megjegyzéssel próbálta ezen meghökkenését palástolni.

— Nagyságos asszonyom — mondta Kóczánnak — ma feltűnő jó színben van! Bizonyára a konyhában volt az imént . . . — tette hozzá Sajó Pali.

Kóczánné szükségét érezte, hogy rögtön bemutassa Sajó Palit a társaságnak.

— Sajó Pali ur, kiváló hegedűművész, különben pénzügyi tisztviselő. — Ugy-e Sajó ur?

— Ugy van nagyságos asszonyom a III-ik kerületi takarékpénztárnál.

A vármegyék nem vették tekintetbe a kalapos király leiratait, hanem a tisztviselői kar egyszerűen pipára gyújtott velők. Az ilyen tüzelő eszközt nevezték el aztán *fidibusznak*.

Isten ne aija, hogy a magyar a mindenféle pompás gyufák, vagy szerek és vilámos-gyújtó készülékek korában . . . ismét *fidibuszt* használjon a pipagyújtáshoz!

Gulliver utazásai — ahogy az angol Swift megírta — igen tanulságos utazások.

A csodás kalandok utazója különös szigetre jutott. A szigeten laktak az utazók, a magasban pedig az uralkodóház által lakott sziget lebegett. Ha az alattvalók lázadottak, vagy nem értettek egyet az udvarral, a fejedelmi sziget egyszerűen a forradalmas környék fölé lebegett. Elfogta tőle az éhét napot, emiatt a nép sötétségben bolyongott, a föld nem termett és szörnyű ragályok tizedelték az embereket.

Mintha ez a cs. és kir. sziget e percben véletlenül Magyarországra felé tévedett volna . . . Vajon meddig fogja még el tőlünk a szabadság napját, meddig bénítja meg a virágzást, termést és gyümölcsözést és meddig terjeszti még a politikai társadalmi és erkölcsi ragályokat? . . .

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— június 6.

István gazda, Péter gazda elhatározták, hogy együtt járatták az újságot. István gazda szeretett olvasgatni, János gazda is azt tette, hogy szintén ért az olvasás tudományához, pedig az a bökkenő, hogy nem tud olvasni. — Csak nem meri bevallani.

Örült ennek István gazda, de nagyon! Ugy gondolkodott, hogy olvasni tudó emberrel baj lenne közösködni, mert ha előbb kerülne ehhez a hírlap, egyszerűen kiolvasná előle a javát. Akkor aztán mi maradna neki?

Hát csak olvasson János gazda. Jánosnak marad legalább a sok hír.

Helyet foglaltak. Mindenki visszaült a régi helyére, tehát Sajó Paliak nem jutott ülőke. Ez még nem volt baj, mert hát Sajó Pali egyszerűen elemelte a zongora mellől a csaváros egy lábú széket és arra kuporodott fel. Ő ült a legmagasabban és a lábait lógatnia kellett, a hátát pedig nem volt hová támasztania. Szóval már az ülés sem sikerült. Hát még a társalgás!

Ugyanis a társaság gépezete elkezdte a berregést, a szöszövést, melynek csak akkor szabad elakadnia, ha már becsukták a távozó vendégek után az ajtót.

Sajó Pali úgy érezte, hogy ennyi idegen előtt meg kell mutatnia, hogy ő is társaslénynek született.

Figyelni kezdett tehát, hogy mikor hangzik el az a végszó, amelynél ő fején találja a szöveget közbeszólásával.

Kóczánné volt a szó, de a kellő pillanatban bámulatos ügyességgel Bergsteiger Vendel vágott közbe.

— Az bizonyos, hogy a városatyáknak most színt kell vallaniok. Vagy-vagy! S ha egyszer ki van mondva a határozat, Pozsony elvetette a kockát.

Sajó Pali fészkelődni kezdett. Hirtelen megállapította magában, hogy a mint Bergsteiger vagy a mint bemutatásnál értette: „Steinberger” lesz a hanghozással, — ő nyomban ezt fogja mondani:

— Bizony szép volna, ha Pozsony is

István gazda elő is szedegette az ujságot. — Ugy tett, mintha egészen belemerülne, csak néha tett holmi csöndes észrevételeket.

Most is előtte a hírlap. Éppen a hirdetések oldalát szemlélgeti. Egyszer csak megszólal:

— Ejnye, az áldóját! Megint vasuti szerencsétlenség történt!

— Hun van az a vasuti szerencsétlenség? — kérdi István szomszéd és kezébe veszi a lapot.

Hát uramfia, kint, hogy János gazda fordítva tartotta az ujságot! Valami gözmozdonyt ábrázolt a hirdetés. Mivel pedig a mozdony képe is megfordítva feküdt előtte, hát szentül hitte, hogy valahol megint felfordult a gőzgép, vagy a motor!

István gazda világért sem sütötte volna rá a bélyeget.

— Jól van ez így! mormogta magában. Nem olvassa ez ki előlem a jót!

Már most melyik volt okosabb ember a másiknál?

— **Isteniszteletek a gör. kath. kápolnában,** ma Aldozó csütörtök ünnepén: 6 órakor reggeli istenisztelet kenyérráldással; délelőtt 9 órakor szent mise, utána miroválás; délután 2 órakor rózsafüzér ájtatosság, utána vecsernye.

— **Tudósok a hortobágyon.** Megirtuk a minap, hogy a nemzetközi botanikus kongresszus rendezőse Bécsből jelentette a polgármesternek, hogy a kongresszus vendégei a Hortobágyat kívánják megtekinteni. A tudós vendégek fogadásának ügyében Kovács József polgármester előktele alatt, tegnap délután népes értekezlet volt a városházán, a melyen a fogadási módozatokat megbeszéltek. A tudósok e hó végén jönnek Debrecenbe s a Hortobágyon több napig maradnak.

— **A hadosztályparancsnok érkezése.** Ma érkezik Debrecenbe Csanády Artúr altábornagy, a 17. hadosztály parancsnok. Holnap, június 9 én szemlét tart a helyben állomásozó 39. gyalogezred felett.

— **Nyári zápor.** A legkedvezőbb politikai hírrel ér föl a tegnapi nap ajándéka. A napokig tartott tikkasztó hőség után délután 4—5 óra tájt megeredtek az egek csatornái. Hatalmas ézengés, villámlás mel-

lett hullt a jótékony nyári eső. Hálás szívvel fogadta az ég adományát a szántóvető ember, a ki pedig tehetete, kisetett a nagyerdőre s tele tüdővel szivta az ózandus levegőt. — Ugy látszik, hogy az idei időjárásnál jobbat sem kívánhat a földmives. — Hijába, a gazda azért nem bizakodik el és megjegyzi még a babona tereferéjétől is. Azt tartja a közhiedelem, hogy ha a gólya kihányja tojásait a fészekből, akkor rossz termésre van kilátás. Pedig a környékről ilyenféle hírek érkeznek. Máshonnan meg csapatostól költöznek a fecskék. Majd kitudódik idővel, hogy a babonának, vagy az időjósoknak van-e igazuk. Mi azt hisszük, hogy ha a börze nem csinál valami miskulanciát, hát nem lesz okuk a gazdáknak nagyobb panaszokra. — Itt említjük meg, hogy H. Hadházon nagy jégeső volt.

— **Választmányi ülés.** A Csokonai-Kör választmánya június hó 9-én pénteken d. u. 5 órakor a kollégium kis tanács termében ülést tart. Az ülésen a következő ügyek kerülnek tárgyalásra: 1.) Jelentés a százados emlékünnepről. 2.) Folyó ügyek. 3.) A közgyűlés előkészítése.

— **Mikor nincsen árverés.** Tegnap délelőtt a városházán árverés volt. A város a Dobozy féle 14 holdas birtokot akarta árverésen eladni. A kikiáltási ár 8400 korona volt. Az árverésen azonban a föld bérlőjén kívül más senki se jelentkezett s a bérlő a kikiáltási árat nem ajánlotta meg. Így az árverést el kellett halasztani jobb időre.

— **A polgári kör vigalmi bizottsága** ezen az uton is fölkeri mindazokat, a kik akár rendes tagjai a körnek, akár pedig más egyéb okból számot tartanak a kör mulatságaira szóló meghívókra, de a f. hó 17-én tartandó júniálisra vonatkozó meghívókat még mindezekig kézhez nem kapták volna legyenek szivesek vagy személyesen, vagy küldöttük által, vagy talán egy levelezőlapon ezt a kör elnökségének (Piac utca 7.) bejelenteni, mert csakis úgy lehetséges elejét venni a hibás kézbesítésből eredő utólagos panaszoknak, melyeken a vigalmi bizottság ezuttal gyökeresen óhajt segíteni s intézkedéseit jövőben a most beérkező ilyenemű adatok szerint megállapítani.

— **Megőrült a templomban.** Zsolná-ról írják: Nikach Vincéné tarnovi lakos rendes szokása szerint az ottani templomban imádkozott és a többiek eltávozta után valahogyan rázárták az ajtót. Másnap akadtak rá a templom padozatán fekvő, háborodott elmével. A szerencsétlen asszonyt Egerbe vitték ápolás végett.

— **Fedák Sári és Polónyi Géza.** Nyitráról jelentik: Fedák Sári ma egy ismerőse kíséretében automobilon Nyitrára érkezett. A nyitrától néhány perenyire lévő Köröskény mellett találkozott egy kecsival, melyen Polónyi Géza orsz. képviselő, ottani földbirtokos ült. Fedák automobilja az árokba fordult, azonban semmi baja sem történt a művésznőnek. Polónyi megbokrosodott lovait csak nehezeu lehetett megfékezni.

— **Vasuti gyűlés.** A Debrecen-nánási h. é. vasut igazgatósága pénteken, e hó 9 én ülést tart a városháza nagy termében. Az ülésen a vasutat érdeklő több sürgős ügyet fognak elintézni.

— **Kneisel hangversenye.** Soha oly megoszoló véleményeket keltő hangverseny nem hangzott el Debrecenben, mint Kneiselnek tegnapi művésztétele. Kneisel a vidéki közönség előtt szokatlanul eredeti tipus, a kiben tulságos mérvben megvannak a virtuózok előjogai: a szeszélyesség, türelmetlenség és a temponak önkényes magyarázása. Ezeknek jelenléte okozta, hogy egyik-másik hegedűsünk előzetesen állást foglalt elvitathatlan képességeivel szemben és elhamarkodottan kimondott véleményüket a tegnapi fényes eredmény dacára is resteltek megváltoztatni. Pedig ama előnyök, melyek Beethoven, Bazzini és Paganini előadásában megnyilatkoztak — bőven alkalmasak feledtetni a szerzőkkel szemben elkövetett visszaéléseket. Ragyogó technikájával, négyes hangjaival, eszményileg finom futamaival és abszolút tiszta oktávaival oly magas értékű gyönyört nyújtott, a mi — ha nem is állítható Burmester művészetével párhuzamba, de emlékezetünkbe idézi a Sarasate által monopolizált virtuozitást. A rendkívül kis közönség elragadtatással tapsolta

sikra szállana a nemzeti követelések dolgában!

Azonban Bergsteiger még le sem szállt a hanghordozással, mikor Bogdáné odaszólt a háziasszonyoknak:

— Hallottad, hogy Szerémi eljegyezte Ferk Gizát?

— Azt a póznát? Az a fess gavallér? Na halod!

— Ép az imént találkoztunk velők a Védőölöp uton. Karonfogva mentek.

Sajó Pali még mindig azt leste, mikor alkalmazhatja már jól meggondolt közbeszólását.

Bergsteigerben bizakodott, hogy majd ő fogja „hozni” a kellő végszót.

— De, hogy azt a Védőölöp utat sosem ontózik!? Én nem értem ezt a Pozsonyt!

Ez az! — gondolta magában Sajó Pali és rettentő gyorsasággal közbevágtott.

— Bizony szép volna, ha Pozsony is sikra szállana a nemzeti követelések dolgában.

Paff neki! Az egész társaság szemet meresztett Sajó Palira. Hát ki beszél itt nemzeti követelésekről?

Sajó Pali érezte a tekintetek súlyát, annál is inkább, mert senki sem akart az ő végszaván kapni.

Kőczáné azonban, mint ügyes háziasszony kíségette őt zavarából.

— Hát maga Sajó Pali mikor fog megházasodni?

— Tujda az Isten nagyságos asszonyom! Bár sok szép leány van Pozsonyban, éppen azokban a társaságokban nem akadok rájuk, ahol én meg szoktam fordulni.

Mici és Magduska összenéztek, majd mindketten fülig pirultak. Főleg, mert bár nagy sértés hangzott el ellenük, szólni éppen nem szólhattak. Pedig igazán szépek voltak.

Sajó Pali is észrevette a baklövését, de már nem segíthetett a dolgon, mert a benlakó tanárnő vette át a fonalat. Elhátrázta azonban, hogy mindenáron jóvá fogja tenni a hibát.

Csak a hozzávaló végszót leste. Mert végre is, akárhol nem szólhat közbe az ember.

Ki is formulázta magában a mondókáját ekképpen.

— Ha pedig, mint a jelen esetben is szép lányokkal kerülök össze, azok rendszerint nem képesek megérteni.

Kőczáné a benlakó tanárnőhöz fordult:

— Még nem is mondtam: novemberben elköltözzünk a Stefánia utról.

— Ugy? És hová?

— A dunaparton vettük ki a Burghardék lakását. Gyönyörű kilátásunk lesz!

— No de egész napon át odasüt a nap.

— Burghard Lili férjhez ment már?

— kérdezte Bogdáné?

— Nem! Ugy látszik Sajó Pali urra vár, mert az igazán szép leány.

Soha jobbkor! — gondolta Sajó Pali és közbe vágtott:

— Amde ha szép lányokkal kerülök össze, azok rendszerint nem képesek megérteni.

Hát ezt is elmondta. Az ám, de a legfontosabbat kihagyta. Azt, hogy mint a jelen esetben is. Sebejt, rögvést utánna fogja mondani. Előbb azonban Bogdáné mondott valamit.

— Ugy tudom, hogy a ki Lilit elveszi, annak az anyját és idősebbik nővérét is magához kell venni. No szép két skatulya mellé kerülne Sajó ur.

— ... mint a jelen esetben is... szalasztotta ki a száján Sajó Pali a Steinhofér lányok felé fordulva.

Mindenki nevetett Sajó Pali a verejtékét törülgette és Kőczáné sem tudott már rajta segíteni.

— A társaság felbomlott, mert Miciéknek sietős lett az utjuk.

Sajó Pali is elkeseredetten bucsuzott s olyan jól esett neki, mikor a Stefánia uti vámnál egyesegyedül társalogni elkáromkodhatta magát:

— Az ördög vigyen el beuneteket végszavastul-mindenestül. Többet sohasem megyek női társaságba!

az előadót és a műsor letelte után is folytatásra várt, a mit Kneisel meg is toldott Mendelssohn e-moll hegedű hangversenyével, bár ez a szám nagyon magán viselte a ráadás jellegét. Igaztalanság lenne Werlinné Domaniczky urnó remek kíséretéről külön meg nem emlékeznünk, a ki negyedórai előzetes próba után ugrott bele a vállalkozásba s a solista szertelen anthologizálását martyromi megadással szenvedte el.

— **Szakosztályi ülés.** A cipész szakosztály e hó 17-én az ipartestület tanácstermében ülést tart, melyen szakügyeket tárgyalnak.

— **Gondatlanság áldozata.** A gondatlanság áldozata lett a kis Lipka Anna lelene gyermek, úgy, mint sok más hasonló sorsrajutott elődje. Szomorudolog, de való, hogy ezek a szegény teremtések, ha kikerülnek a lencsházából a rossz, gondatlan bánásmód következtében egymásután pusztulnak el. Az egészségtől duzzadó, életrevaló apróságokat pénzért gondviselésükbe veszik idegen emberek, mert hát hova is lennének, hisz nincs senkijök. Ezeknél aztán elesenevészednek, elsatnyulnak, mert az értük járó tartásdíjat ugyan felszedik nyugodt lelkiismerettel a gondozók, de aztán tovább nem törődnek velük. Szabadjára engedik őket, lelketlenül gondatlanul s így aztán nem esoda, hatóbbszor fordulnak elő az alábbibíhoz hasonló esetek. Mostanában különösen a Szoboszlóra kiadott lencsek közül pusztulnak el többen a hanyag gondatlan bánásmód következtében. Kaszás Sándorné odaváló asszonyhoz volt kiadva a 3 éves lelene lányka, aki nem régen megbetegedett és alig néhány nap alatt meghalt. A gyermek holttestét mivel gyanusnak tünt fel hirtelen halála, behozták a debreceni kórházba és felboncolták. A boncolás pedig kiderítette, hogy a halált koponyaesont repedés idézte elő. Az asszonyt rögtön elfogták, aki tagadja, hogy a gyermekkel történt baleset az ő gondatlanságából származott volna. Azt állítja, hogy játék közben neki esett egy teknőnek a fejével és akkor eshetett neki baja. Az orvosi vélemény azonban kizártnak tartja ezt. Az asszony ellen a vizsgálatot megindították.

— **Alvás az utcán.** A Csapó utcán kegyetlenül berugott állapotban hortyogott Balogh János Agárdi utcai lakos, a kocsija saroglyájában. A kocsi elé fogott jószág, már ismerte gazdája hasonló passzióit és nagy jámboran megállott az utcán, nehogy a kocsi gyöngédtelen rázásával megzavarja álmát. Ez a jókarat azonban nem volt meg a rendőrnél, akinek feltűnt a sokáig egy helyben álló kocsi és miután a nagyon bonyalt Balogh Jánost hiába élesztgette. Szekerestül, lovasul behajtotta a bünygyi osztályra.

— **Értesítés.** Az ipartestületnél nagy takarítás miatt a hivatal f. hó 9-én azaz Pénteken egész nap zárva lesz. Miről az érdekelt iparosok ezuton értesítettek.

— **Verekedő cigányasszonyok.** Régóta ellenséges lábon állnak egymással Makula Anna és Balogh Záli balmazújvárosi cigányok. Ki tudná megmondani miért, halálosan gyűlölik egymást. A napokban a két fajron az utcán összetalálkozott és összeverekedett, miközben Balogh Záli megkéselte Makula Annát, aki a kapott sérülések következtében napokig nyomta az ágyat. Feljelentése folytán a hatóság a késelő ellenlábasa ellen megindította az eljárást.

— **Uj képek.** Letzter József fényképészünk kirakatába két hatalmas méretű tábló csoportozat lett tegnap elhelyezve. Az ev. ref. tanítóképző intézet összes halgatói és tanári kara az egyik, míg a másik nagy csoport kép a kereskedelmi iskola utolsó évfolyamának tanárait és növendékeit ábrázolja. A mintegy száz képből összeállított csoporton minden egyes kép a legnagyobb precí-

zítással van kidolgozva és nagyon szép egyöntetűség vonul végig az egész képes csoporton. Az összeállítás és elhelyezés is eltér a sablonos csoport képektől, úgy hogy a tavalyi ilyenfajta képekkel összehasonlítva is változatosságot találunk. Az alapszin harmonizálja a kép passepartoujával és a kerettel ismét a legnagyobb izlést bizonyítja amelyet e műterem minden téren kifejt és fejleszt. E két kép csak néhány papig lesz a kirakatban látható.

— **Veszedelemes foghuzás.** Lővi József balmazújvárosi lakos feleségét Tuba juliánát a multkoriban nagy fogfájás gyötörte ki bár nem tartozik a gyenge női nemnek a satnyái vagy kényesei közé, mert holmi kis nyavalyák meg se kottyannak neki, ez az odvas fog azonban nagyon megkínozta. Próbált vele mindent, rakott rá hideg és meleget, a szomszédok által ajánlott különféle orvosságokat, de hát csak nem állt ki a fájás belőle. Végre is elhatározta, hogy kihuzatja. De se doktornak, se patika szerre nem akart áldozni, inkább Árva Ferenc odaváló jóindulatu kovács mester szívesességét vette igénybe, aki aztán ki is huzta a fogát érvényesen, még a gyökere sem maradt benn, sőt nagyobb megnyugtató okáért az álkapcsából is kirecesenteit egy darabot. Ezt azonban a páciens nagyon zokon vette tőle, mert még csak ezután érzett kegyetlen fájdalmat, úgy-e hogy végtére mégis kénytelen volt orvoshoz folyamodni, aki megmagyarázta neki a foghuzás következményeit. Miután pedig Lővinére az álkapocsból letört részecske pótolhatlan veszteség, kárpótlás céljából beperelte az ambiciózus kovács mestert.

— **Tolvaj cigányasszony.** Még áprilisban történt, hogy Balogh Zsuzsanna Péterfia utca 51 szám alatt szolgálatban lévő eselédlánéhoz beállított egy cigányasszony és mindenáron kártyát akart neki vetni. A leány egyedül volt a lakásban, éppen toiletjét végezte, hiába próbált ellenkezni a cigányasszony tolokodása ellen, az nem tágitott. Végre azonban mikor látta, hogy nem megy a lányal semmire felhasználva az alkalmat, mikor mosdással volt elfoglalva a szobában szanaszét hevert több darab holmit köztük a lány összes ruháját meglepő gyorsasággal összeszedte és azzal meglepett. Mire a lány meglepetéséből magához tért, már eltűnt a láthatárról. A lopásról annak idején megtették a feljelentést a rendőrségnek, de a tolvaj cigányasszony nem került meg. Tegnap azonban végre megcsípték. A leány nénye ugyanis a piacon járt és ott megismerte előtte a huga egyik elloptott kőtenyét. Természetesen nyomban letartóztatták és bekisérték a központra, hol mint régi ismerőst üdvözölték és beszállásolták.

— **Előljárósági ülés.** Az ipartestület előljárósága ma délután 4 órakor az Iparos Otthon dísztermében Zelinger Ede ipartestületi elnök elnöklété alatt ülést tart, melyen a rendes folyó ügyek elintézésén kívül a tanoncéveiket kitöltött tanoncok is felszabadíthatnak.

— **Részeg hajcsár.** Sándor Mihály kisujzállási hajcsár nyolc ókrött teregetett Nyiregyházáról Debrecen felé, melyek közül kettőt Sámsonba, hatot pedig Karcagra kellett volna hajtania tulajdonosaikhoz. Hanem a derék ember nem jutott tovább Debrecenél, mert itten keresztül haladtában utjába ejtett az Árpád-téren egy kocsimát, hol a sárga földig leitta magát. Holtrészegen szállították be a rendőrségi központra. A reábizott ilyen felügyeletnélkül maradt ókrök közül hatot a városistállójába, kettőt pedig egy Árpád-téri gazdálkodóhoz szállásoltak be.

— **Érettségi forradalom.** A nagy-szombati érseki gimnáziumbn a felsőbb osztályok tanulói között valóságos forradalmi hangulat uralkodik. A mostan folyó érettségi vizsgálatok alkalmával ugyanis az érettségiző diákok valami cselfogással megkerítették az írásbeli vizsgálatok tételeit. Azonban valaki busszuból feljelentette névtelen levélben a vizgázókat s a tanári kar szigorú vizgálatot indított. A diákok egyrészt sulyoa büntetéssel illeték és a vizgától vissza vetették őket. A fiatal emberek azonban ebbe nem nyugodtak bele és forradalmat szítottak nem csak egymás között, hanem az érdekelt szülők körében is. Egyik-másik öngyilkossággal fenyegetődzött, s többen halálra keresték árulójukat. Mindez azonban semmit sem használt, a tíz főbűnöst nem bocsájtják szóbeli vizgálatra.

— **Hirtelen halál.** Egy sokat hányatott embert váltott meg tegnap, küzdelmeséltétől a halál. Valaha jobb napokat látott Török L. kereskedő, virágzóüzlete volta Dégenf. téren, de a sors kegyetlensége folytán tönkrejutott, elszegényedett. A szomorú helyzetbe jutott ember aztán teljesen elzüllött, úgy hogy az udobi időben már, mint napszámos nyomorúságosan tengődött, verejtékkel szerzett silány keresményéből. Néhány nap óta az Uj-osztási földéken Kertész Dániel tanyáján dolgozott valamilyen építkezésnél. Kedden este még együtt diskurálgatott munkás társaival, akiknek elbeszélte az élettörténetét, reggelre már halva találták fekvőhelyén. Az esetről rögtön értesítették a rendőrséget, honnan dr. Balkányi Emil ker. orvos ment ki Harmathy rendőrbiztos kíséretében a helyszínére és megállapította, hogy a sorsüldözött ember halálát szívzselhűdés idézte elő. Holttestét beszállították a közkórházba, hol fel fogják boncolni.

— **Elveszett.** Tegnap a reggeli órákban a város keleti részén elveszett egy lapos fekete női acél óra. A megtaláló keretik azt a bünygyi osztályhoz beszolgáltatni.

x **Eladó bor.** Székelyhidon 20 hektó érmelléki bor van eladó, hektója helyszínén eladva 32 korona. Értékazhetni Debrecenben Csiszár Györgynél, Vigkedvű Mihály utca 66 szám alatt.

x **Valódi panamakalapok** darabja 5 és 6 Korona, **legszebb turista s tennis ingek** 4—5 és 6 Korona Feketénél.

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy dohoz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvú gyogyszertár.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Ravasz esetek.

Homo tolakodorus.

— Kudare 4 felvonásban. —

Első felvonás.

Történik Konstantinápolyban. Szin a konzulé bíróság.

Kvassay (a lapokat olvassa.) Hallatlan, úgy látom, hogy a válság még egyre a régi, a derék jó válság. Nincs ember odahaza, a ki megoldaná? Ej, ej! Szegény hazám, válságok hazája. Ti büszke bércék, bánatok tanyája. Mint fáj a lelkem az ujsághírek halatára. (Elszántan.) De nem! A szívem repes, hogy ezt a kopott széket bársonnyal cseréljem fel. Szívem megtelt hazafini aggodalmakkal. Hah, minő ötlet. (Csenget.)

A titkár: Parancsol?

Kvassay: Igen. Fiatalember mondok egyet kettő lesz belőle.

A titkár: Méltóztassék mondani.

Kvassay: Ismeri ön a magyar válságot?

A titkár: Nem én? Hol terem az?
Kvassay: Számár. Az nem terem, az van. Hát a közjogot?

A titkár: Közjog? Hát ez mi?
Kvassay: Igaza van Jól beszél. Minek is közjog. Röviden a válság van, közjog nincs. En Magyarország miniszterelnöke akarok lenni. Szóljon Jánosnak, hogy csomagoljon. Utazunk Bécsbe. Küldje be a feleségemet. (A titkár el, az asszony jó.)

A feleség: Hivattál szíve?
Kvassay: Igen, angyalom. Utazom hazámba. Fáj a lelkem, hogy ott válság van. Tán kifoghatok egy miniszterelnökséget. Azt akarom még mondani, hogy csomagoltass össze mindent a lakásba Mert alig egy hét és Budapesten vigan dudálunk mint a portugálok.

A feleség: Pista, én nem értek?
Kvassay: Majd megérted. Csak csomagolj. (Elutazik.)

II. felvonás.

Történik Bécsben. Goluchowszky, Beck és Pitreich tanácskoznak.

Smolen Tóni: (névjegyet hoz) Egy ur van kívül. Be bocsássam.

Beck: Ki ő és merre van hazája?

Pitreich: A névjegyen ez áll: Kvassay István konstantinápoly.

Goluchowszky: Soll er hinein kommen.

Smolen: (ki ordít) Herein!

Kvassay: (hajlong) Alázatos szolgája!

Beck: No mi meg fan magának?

Kvassay: Van egy ötletem.

Pitreich: Hagyjon hallani.

Kvassay: Kérem alásan olvastam Konstantinápolyban, hogy Magyarországon a válság idült állapotban van.

Goluchowszky: Ja. Az meg fan. Fene etye meg eszt a nép törzs.

Beck: Hát mi kell magának derék idegen.

Kvassay: Megoldanám egy bársonyszékért a válságot.

Smolen: Was sagt er? Megoldja a válság? Das is ja ein brever Meusch!

Kvassay: Igenis.

Beck: Hát aztán mivel? Tessék helyet foglalni.

Kvassay: Egyelőre Budapestre utaznék es ohne weiteres becsapom a koalíciót.

Pitreich: Ezt meg fan nagyon jó.

Beck: Mehet, lieber Kvassay mehet! Dann kommen Sie wieder zurück! Jöjjön vissza referálni.

III. felvonás.

Történik Budapesten.

Kvassay (belép a vezérbizottság ülésére.) Jönapot urak! Én Kvassay vagyok.

Hangok: Mi közünk hozzá!

Kvassay: Fáj a szíve az édes hazáért. Segíteni akarok.

Több hang: Hát mit akar kérem.

Kvassay: Megoldanám a válságot.

Polonyi: Kiküldte uraságodat?

Kvassay: A császár, az az nem a császár. Hédervár, az az hogy Beck, Pitreich, dehog, Fejérvár, az sem, no de uraim olyan zavarban vagytok. Szíve sejtése küldött.

Több hang: Mit hozott és mit akar?

Kvassay: Semmit se hoztam még, de miniszterelnök akarok lenni.

Hangok: No de kiesoda ez az ember?

Eötvös Károly: Ez Homotolakodorus!

A koalíció: Nézze uram, a ki ilyen hülye mint ön és a kinek semmije sincs az monjen a fenébe. Ott az ajtó.

Kvassay: Dekérem én menteni akarom a hazát.

A koalíció: Ne tegye ő ön azt.

Kvassay: Bocsánatot kérek, de...

A koalíció: Reméljük, mire hármat olvasunk ön konstantinápolyban lesz. Egy kettő!

Kvassay: Már nem is vagyok itt! (hátrálva kiszalad.)

IV. felvonás.

Konsttinápolyban.

Kvassay: (lázalomban) Lenni vagy nem lenni ez itt a kérdés! Leszek ha addig élek is. Megmentem a hazát. Igen én vagyok a legigazibb hazafi.

A feleség: No drágám utazunk.

Kvassay: (Észhez kap) Hová?

A feleség: Pestre, a melyről ez a nóta járja: Istenkém, ez a Pest de szép!

Kvassay: Megbolondultál szíve?

A feleség: Hát mi történt Pista, én félek.

Kvassay: Ne félj angyalom, semmi se történt, csak kilöktek Pesten is, a melyről a nóta járja és Bécsből is a melyről a nóta nem járja. Minden esetre hozzá szíve egy kis hideg borogatást!

—assa—

TAVIRATOK.

Khuen pihen.

Bécs, június 7. Hédervár gróf ma több napra Hédervárra utazott.

Az orosz népképviselőt.

Pétervár, június 7. A főkormányzó tilalma dacára is foglalkozott a városi tanács 90 városi képviselő ama nyilatkozatával, hogy a népképviselőket azonnal egybe kell hívni és eltökélte, hogy a nyilatkozatot a minisztertanács tudomására juttatja, azzal a megjegyzéssel, hogy szükséges a népképviselőket azonnal való egybehívása, hogy legelőször a háboru megszüntetésével foglalkozzanak. Az ülésen összesen 250-en vettek részt. Főképen avval a kérdéssel foglalkoztak, hogy minő formában értesítsék a kormányt annak a szükségességéről, hogy a népképviselőket azonnal össze kell hívni.

A japán-orosz háboru.

London, június 6. A Reuter-ügynökség arról értesül, hogy a japán kormány eddig nem szabott semmiféle békefeltételeket. Jól értesült helyen kiemelik hogy az erről elterjedt híresztelések onnan erednek, hogy jóakaratu magánszemélyek tettek kísérleteket a béke helyreállítására. Az ilyen előterjesztések ha a hadviselő felek elékerülnek, csak félreértéseket okoznak, meg-husitják a cél elérését és épp ellenkező hatást érnek el.

London, június 7. A Daily Telegraph jelenti Tokióból: Hivatalosan kijelentették, hogy az utolsó tengeri csatában valóban alkalmaztak tenger alatt járó hajókat.

Moszkva, június 7. Hir szerint a városiök és szemztvo tagok mai tanácskozásán, mely egész nap tartott, az összes szőlök megegyeztek abban, hogy érkezett a pillanat, a melyben feltétlenül szükséges, hogy meghallgattassék a nép szava, és amelyben a népnek joga, hogy döntsön a háboru és béke kérdésében és hozzáfogjon az állam kiápitéséhez.

Pétervár, június 7. A Carskoje szeloban ma titkos értekezlet volt, a melyen a **cárné azon kívánságának adott kifejezést, hogy Oroszország**

békét kössön Japánnal. Minden további lépés a legközelebbi szárazföldi csatától függ.

Deiclassé lemondása.

Páris, június 7. A Times behatóan foglalkozik Dalcassé lemondásával és dicsérőleg emeli ki a földközi-tengeri halmakhoz, Olaszországhoz, Spanyolországhoz és Angliához való közlekedési politikáját. Sajnálatos, hogy Dalcassé oktalan ellenfelei ennek a politikának németellenességet tulajdonítottak. Dalcassé a Marokko-kérdés által Németország és Franciaország közt előidézett feszültség megszüntetésére oly lépéseket tett, melyek eredménnyel nem járhattak, mert a német kormányzást akart, mint kizárólag külső tekinteteket és annak tagadhatatlan biztosítását, hogy a francia politika nem ellene irányul. Az idézett lap azután meglegedésének ad kifejezést azon hogy Rouvier miniszterelnök vette kezébe a külügyek vezetését és azt kívánja, hogy vajha értené a szabályozásra váró kérdések megoldását

Villámcsapás a telefonba.

Temesvár, június 7. A Temesvár és Lugos között lévő telefon hálózatába a villámbelecsapott. Egy Szállítsné nevű telefonkezelő, a ki a kapcsolásnál foglalatostkodott eszméletlenül esett össze, félkarja megsebesült.

A bolgár fölkelés.

Szófia, június 7. A belső szervezet másrésztől megerősítést nem nyert jelentése szerint a napokban a belső organizáció egy hét tagu bandáját zonzsevista bandák körülvették és megsemmisítették. A belső szervezet úgy állítja oda a támadást, mint a boszu művét.

Robbanás egy gyárban.

Salzburg, június 7. Az Oberndorf mellett lévő bürmoosi Ignátz Glaser-féle üvegyárban gázrobbanás történt. melynek következtében kilenc munkás sérült meg súlyosan. Ruhájuk tüzet fogott. A megégették mind nagyon súlyos égési sebeket szenvedtek.

Öngyilkos hadnagy.

Fehértemplom, június 7. Nussbock Károly hadnagy ismeretlen okból ma agyonlőtte magát.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 7.

Buzakinálát kielégítő, vételkedv javult. Tartott irányzat mellett 26,000 m. m. került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaeemüek közül tengeri ártartó, a többi tartott. Idő: meleg.

Buza októberre	16.20—22.
Rozs októberre	13.14—16.
Zab októberre	11.26—28
Tengeri júliusra	15.12—14.
„ májusra	11.28—30.
Repeze angusztusra	23.90—24.10

Törvénytörvények.

§ A löcsei mandátum. A kir. Kuria második választási tanácsa tegnap délelőtt folytatta a Hertelendy László löcsei mandátuma ellen beadott petíció tárgyalását. Vavrik Béla elnöklelte alatt.

Ma Gábor Illés dr., a választásvédő választók képviselője, folytatta az ellenpetíció ismertetését, amelynek során közel száz oly érvénytelenségi okot sorol föl, amiket Máriaassy Mihály dr., a bukott ellenjelölt követett el, részint saját személyében, részint kortesei útján. Az esetek közül különösen érdekes a kaposváraljai lakoma, amelynek költségeit a kocsmáros megsürgette Máriaassy dr.-nál. Máriaassy levélben némi halasztást kért a kocsmárostól; ezt a levelet a választásvédő eredetiben becsatolta az ellenkérvényhez. Hangsúlyozza végül a választásvédő, hogy az ellenkérvényben 47 abszolút érvénytelenségi ok van s majdnem ugyanannyi relatív kéri mindezekre a vizsgálat elrendelését s a bizonyítás eredményéhez képest a petíció elutasítását. Dr. Léderer Miksának, a kérvényező meghatalmazottjának és Gábor Illés dr.-nak, a választásvédők meglázottjának ismételt felszólalása után az elnök tudatta, hogy a Kuria határozatát e hó 16-án, pénteken déli 12 órakor fogja kihirdetni.

§ Tolvaj asszony. Hajlamaiban rokonságban áll Horváth Karka Istvánné a szarkával, a tolvajlás ugyanis neki is kedvelt foglalkozása s ennek folytán hátrán lehet őt is megfizetni a jómódár jelzővel. Az érdekes vászon eseléd a múlt év végén Hartstein József, Gottdiener József és Freilich Sámuel kereskedőket szemelte ki csupa jóindulatból meglopásra. Az előbbiktől 1—1 libát, az utóbbtól pedig egy zsák tollat emelt el. A hasznát hajtó művelet azonban ez egyszer nem vált úgy be, mint rendes körülmények között. — A tolvaj asszonyt ugyanis tetten érték és feljelentették a bíróságnál, miután az eljárás megindult ellene. — Ügyében tegnap volt a tárgyalás és a törvénytörvények tekintet nélkül különféle hazug védekezésekre lépés büntetéseért 7 havi börtönnel sújtotta.

§ A hetes büne. Azért, hogy hetes Mező Király Sándor nem olyan közönséges gondolkodású legény. A jó fiúnak állására való tekintet nélkül nagy úri passziói voltak. Példának okáért, ha napközben trabucó szivarokat nem füstölhetett, éjjel nem tudott aludni. Dehát volt egy nagy bibije ennek a kis úgynek, az tudniillik, hogy a zsebe nem bírta ki a költséges sóvárgásokat. Hogy mégis valamiképpen segítsen a bajon, meglopja a gazdáját, feltörte a kassza fiókját és 5 koronával megkönnyítette azt. A lopást azonban észrevették és így — meggyűlt a baja a törvénytörvényekkel, mely tegnap tartotta az ügyben a tárgyalást és elítélte 6 havi börtönnel a tolvaj szolgát.

KÖZGAZDASÁG.

A francia borok.

— június 8.

A kik Franciaországban jártak, tudják, hogy különösen Páris nagy éttermeiben, 100 franknál drágább borokat is kínálnak, sőt isznak is. E sorok írójára például szemtanúja volt, a midőn a Palais Royal egyik híres éttermében, két-teretű ebédért 200 frankon felül fizetett egy boldog francia. A pincér

kérdésekre azt a felvilágosítást adta, hogy a gazdagon ebédlő párocska egy üveg ó-bordóit ivott. „Dehát könnyű annak az urnak. — Fogorvos, és egy fogoperációval megkeresi az ebédet.”

Vannak még ennél drágább borok is, a melyekkel gazdag amerikaiak, enervált nemzetközi szerencsevadászok és naiv keletiek képelmét fogja meg a francia éllemesség. Erről a pince fényűzésről érdekes dolgokat olvasunk egyik francia újságban.

A cikkirő egyenesen kimondja, hogy a 100 franknál drágább francia borok nem érnek semmit. A 20—30 franknál drágább bor már tulrégi bor. A bor is alá van vetve azonban az egyetlen es természet törvényeknek; megvan a bornak is a maga gyermekora, ifjúkora, érettkora, öreg- és aggkora. Egy nagy évjárat és híres borvidék bora nagyon jó öttől—tiz évig, kitűnő 10—15 évig, jó tizenötől husz évig. Azután visszafejlődő kor következik, mely a bort fokozatosan citromosvizzé gyöngíti. Egyes kivételes házaknál lehet még kitűnő harminc éves bordói borokat inni, de ez azután a végső határ is.

Hogy a túrégi borokért a szakértő nem ad óriási sokat, legjobban bizonyítja a Duchateles gróf pincéjének, a világhírű Château Lafitte-nak 1868 ban történt elárverezése. — Voltak ott az 1797-től 1864 ig menő, leghíresebb származású borok. De csak hét, 1811-iki, az üstökös járta évben termelt üveg érte el a 121 frankos árat; az 1834-ikiért már csak 70, az 1823-ikiért 60 frankot adtak üvegenként. A többi évjárat, az 1797-iki sem ért el 20 franknál nagyobb árat.

Franciaországban, a mint tudjuk, három híres borvidék van: Bordeaux, Burgund, Champagne. A veres Bordeaux vagy inkább Médoc-borok: paraszt, kézműves, Bourgeois-borokra s nagy márkákra oszlanak. Ezen osztályok mindenikének megint alosztályai vannak. A nagy márkáknak öt, a Bourgeois-nak három alosztálya van.

A fehér bordói boroknak csak egy nagy márkája van: a Château-Yquem, ezenfelül azonban egy tucat jó márkája, mint a Château-La Tour-Blanche és ugyanannyi jó alsóbbrendű.

Château-Yquem 1875 óta a Lur-Saluces grófi családnak, amelynek most birtokló tagját mint az orléansi herceg bizalmi emberét nemrég száműzték és birtokát zár alá vették. Az 1859 ik évben Konstantin orosz nagy herceg egy hordó Château-Yquem-et (1847-iki) 20.000 frankért veit meg.

A burgundi vagy Maszon-bor csak 1660 ban vált ismeretessé Párisban, még pedig a következőképpen. Egy charnay-i vincernek, Claude Brosse-nak, kitűnő borai voltak, melyeket nem tudott eladni. Bevitt néhány átalagot Párisba. Néhány üveggel följárított XIV. Lajos egyik testőrtisztjének, aki beengedte a királyi misére. A derék burgundi olyan szűles legény volt, hogy térdeltemben is állani látszott. — A napkirály fölmúlva rendelte el, hogy a vakmerő álló embert térdeltesék le és a mise után vezessék el.

Igy aztán rájött, hogy a burgundi ember testalkata félrevezette s nagy kegyesen azt kérdezte Brosse-tól, mi jártaiban van? Brosse megmondta, hogy több átalag kitűnő bort hozott és szeretné előkelő embereknek eladni. A király megkóstolta a bort és jobbnak találta, mint a Suresnes it, meg a Beaugency-it, a mit az udvarnál ittak. Így jött létre a burgundi borkereskedés.

Egyszer-mászor a vörös burgundi borokat két kategóriába osztják, t. i. a Ruits-i és a Beaune-i domblánciakra. Az elsőhöz tartoznak: a Romanie, Clos-Bougeot, Chambertin, Musigny, Clos-de-Tart, Richebony és Bosne; a másodikhoz: Coston, Pommard és Bolnay. A legértékesebb fehér burgundi borok a Merseault és Grand-Montrachet-i borok.

A champagne-i borra nézve tudnivaló, hogy a XVII. század végeig vörös volt és nem pezsgett. Csak 1690-ben találta föl a módját a pérgnon-i benekrendi apátság,

hogy fekete szőlőből abszolút átlátszó pezsgő bort készítsen, melyet eleinte: Vin de Perignon, Flacon pétillaut, Flacon mousseaux név alatt árultak.

Lám, hogy a főtisztelendő urak mindég tudták, hogy mitől döglük a légy!

Nagy

Fütkösdí

Vásár!

— A legszebb —

Diszített Női és Leány

Kalapok

— 3 — 4 — 5

koronáért kaphatók

PÁRISI DIVAT ÁRUHÁZBAN

• a főposta mellett. •

s halhólyag-óvó küllege s cégek valódit-francia és amerikai gyártmányúdecder csoma golásban!

Orvosilag ajánival Föltétlen biztos

Árak koronaértékben!

Tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12,

Bouts-americans (mag óvszer), tucaton, kint 6, 8, 10. Női óvszer „Pessarium ec luslum” Mensinga tanár szerint, orvos rendeletre adáik ki. Ára 3—5 korona Valódi francia óvó bizonsági szivacsok (safely-sponges) ára tucatonként 6—12 kor-

Uj! Auto vaginal spray! Uj!
a legbiztosabb és legké-
nyelmesebb női különlegesség. Sok
ezer elismerő nyilatkozat! Ára kor 15.

Diana-óv (havibaj-kötő) Haskötők
Gun mi göresé-harisnyok, teeskendők
irrigátorok, bidets stb, a legolecsbb árak
mellett.

Fontos!! Sérvtben szenvedők Fontos!

Keleti-féle legújabb cs. és kir. szab.
sérvtötő pneumatikus gummi-pelot-
tával, a legtökéletesebb a maga ne-
mében! Nem csuszik, nem okoz
kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő
fekvése által felülmul minden más gyárt-
mányt.

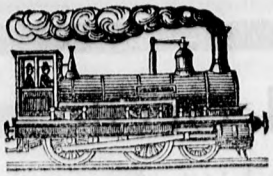
Árak: Egyoldalú . . . 12 korona
Kétoldalú . . . 24 korona.

Legújabb kimerítő árjegyzéket zárt
borítékban, titoktartás mellett küld

Keleti I. orvos-sebészeti mű- és köt-
észer-gyár. Alapítva 1878

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.

— E hirdetésre hivatkozók gummiáru
rendel-seknél 20% árkedvezményben ré-
szesülnek. —

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:

	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	12 06
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8 13
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
m. á. vasutól	reggel	5 35
vásártérrel —	reggel	5 44
m. á. vasutól	d. e.	8 09
vásártérrel —	d. e.	8 16
H-Böszörmény	d. u.	11 11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11 20
felé	d. u.	4 41
m. á. vasutól	d. u.	4 54
vásártérrel —	d. u.	7 —
m. á. vasutól	este	7 07
vásártérrel —	este	7 07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4 35
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4 56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4 56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	5 16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9 35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4 51

Epestre érkeznek:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31. -kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reg el	9 —
Az este 6 ó. 23 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15

Debrecenbe érkeznek:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3 29
Budapest — Nagyvárad f. gyorsv.	este	6 40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár — M.-Szedről — — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11 31

B.-Sz.-Mihály	vásártérre —	reggel	7 33
H-Böszörmény	mávasúthoz	d. e.	7 40
felől	vásártérre —	este	6 22
	mávasúthoz	este	6 28
	vásártérre —	d. u.	3 29
	mávasúthoz	d. u.	3 35

F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7 54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	3 13

NYAVAJATORÉS!

Ki nyavalyatorés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a szabad. „Hattyu gyógyszerár“ által **Majna-Frankfurt.**

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult küszvényes, oszónál és meghűlésekkel bedorhoslésképpen használva. Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjegyű és a Richter üzéggyézzel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **Richter gyógyszerertára** az „Arany oroszlánhoz“, Prágában. Előrebeszél. és aca. Mindennapi szetküldés.

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

••• Függönyök •••

••• Agy- és asztalterítők •••

••• Linoleum •••

Óriási raktár

Schuller Sámuel

szoba-, cimfestő- és fényező
Debrecen, Simonffy-utca 25 szám.

- Felvállal új épületek, lépcső- házak és diszletek festését.
- Izléses cégfeliratokat és mindenféle fa és vasbutor fényezéseket a legdivatosabb kivitelben.

és legjutányosabb árban.

THURZÓFÜRED

házilag kezelt klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet

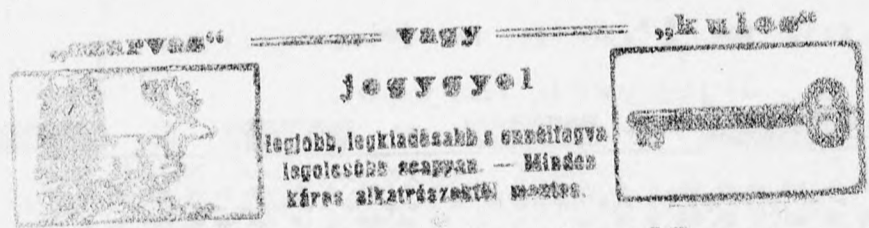
Szepes vármegye déli részén 572 méter a tenger színe fölött, pompás és nagyterjedelmű és fenyves-erdős közepette Kitűnő forrás viz. Allandó fürdőorvos dr. FANZLER LAJOS. Bpesti lakása II. Medve-u 9

Évad: május 15-től, szeptember 15-ig

Vasuti állomás: Gölniczbánya — Thurzófürdő. Posta és távirat állomás — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Menesdorfer Károly, Gölniczbánya.
Szepesmegye.

Schicht-szappan

„Kulcs“ vagy „Kulcs“
jeggyel
legjobb, legkiadósabb és szelídlegye legolcsóbb szappan — Minden kére szelídlegyevel meztos.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Nyílóvirágok, csokrok, koszorúk.

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcserjék, gömbákácfákat és más kertészethe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottik.

ANGELOTTI MULATO

Uj tagok.

AZ ARANYBIKA-BAN

Bork Adolfe

angol karikatura tánc komikus,

Miss Thentia,

Trapez és romai gyűrű légtornász-nő

La Belle Morenitta

spanyol táncosnő (hires szépség.)

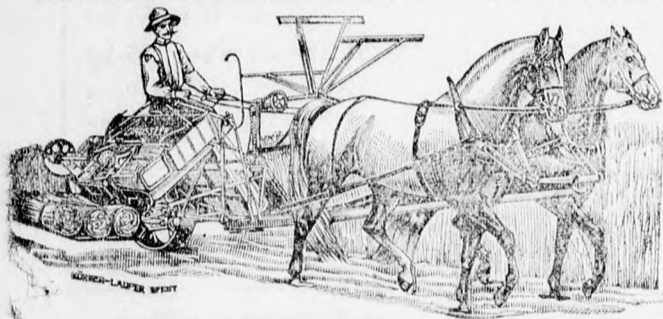
Teuber testvérek

Turbillion táncosok.

D. K. Thúarck!

Kitünő gentleman joungleur.

Uj tagok.

■ A legfinomabb likőrök ■
háziilag való előállítására valamint kitünő zamatu
s kiváló jóságá

■ Rhum és Cognac ■
háziilag való elkészítésére legalkalmasabbak a hires, angol
Likőr és Rhum kivonatok
melyek különböző fajokban és igen jutányos áron
szerezhetők be.

■ **Mihalovits Jenő** ■
„kigyó“ című gyógyszer-tárában
DEBRECENBEN, városhazzal szemben.

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest VI, Váci-körút
59. — SZÁLLIT: Magánjárókat, Locomobilokat, teljes Gőzcseplő-
készleteket, Gőzekekészleteket, „Milwaukee“ Fűkaszalógépeket, Arató-
és Kéveköttőgépeket, legújabb szerkezetű „Rákóczy Drill“ vetőgépeket
és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben.
Árjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen szolgálunk

Rohits-Sauerdbrunn

STEIERORSZAG

Vasut. — Posta. — Sürgöny.

árjegyzék ingyen.

Uj hydro-electro-mechano-therapentikai gyógyinté-
zet nagyszerű stílusban. Hidegvizgyógyintézet,
elektrikus világítás, dörzsölés, napfürdők, gyógy-
tornák. Régi hires gyógyhely gyomor-, bél-, máj-,
szív- és szorulás, kövérség, cukorbetegség, kösz-
vény, fejfájás ellen, akárcsak Karlsbad vagy
Marienbad.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYARANAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 32.

Benzinmotorok, gőzcseplőkészletek, arató- gépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben, legjobb kivitelben kaphatók.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.